

XVI. PHẪM CHƠN NHƯ

01

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Pháp Phật đã dạy rất sâu xa mà nhiệm, đối với tất cả pháp đều có thể tùy thuận, không bị chướng ngại. Pháp Phật đã dạy không có tướng chướng ngại, ngang bằng hư không, hoàn toàn không dấu vết. Pháp Phật đã dạy không có tướng đối đãi, không có tướng thứ hai. Pháp Phật đã dạy không có tướng ngang nhau vì không có đối địch. Pháp Phật đã dạy hoàn toàn không lưu dấu vì không sanh, không diệt. Pháp Phật đã dạy hoàn toàn không sanh diệt vì tất cả sanh diệt bất khả đắc. Pháp Phật đã dạy hoàn toàn không có đường tắt vì tất cả đường tắt bất khả đắc. Pháp Phật đã dạy hoàn toàn không hý luận vì phân biệt ngôn thuyết bất khả đắc.

Phật dạy:

- Này Thiện Hiện! Đúng vậy! Đúng vậy! Đúng như lời ông nói.

Khi ấy, Thiên tử cõi Dục và cõi Sắc liền bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Đại đức Thiện Hiện đúng thật là Phật tử, được sanh ra từ đức Như Lai. Vì sao? Vì đại đức Thiện Hiện nói ra các pháp, tất cả đều tương ưng với Không.

Cụ thọ Thiện Hiện bảo các Thiên tử cõi Dục và cõi Sắc:

- Các Ngài bảo tôi đúng thật là Phật tử, được sanh ra từ đức Như Lai. Thế nào là Thiện Hiện được sanh ra từ đức Như Lai? Nghĩa là theo chơn như của Như Lai sanh ra mà tất cả pháp sanh bất khả đắc. Vì sao? Vì chơn như của Như Lai không đến, không đi, bản tánh không sanh. Chơn như của Thiện Hiện cũng không đến, không đi, bản tánh không sanh, nên nói Thiện Hiện sanh ra từ đức Như Lai.

Chơn như của Như Lai tức chơn như của tất cả pháp; chơn như của tất cả pháp tức chơn như của Như Lai. Chơn như như thế không có tánh chơn như, cũng không có tánh không chơn như. Chơn như của Thiện Hiện cũng như vậy, nên nói Thiện Hiện sanh ra từ đức Như Lai.

Chơn như của Như Lai thường trụ làm tướng, chơn như của Thiện Hiện cũng như vậy, nên nói Thiện Hiện sanh ra từ đức Như Lai.

Chơn như của Như Lai không đối khác, không phân biệt, chuyển khắp các pháp. Chơn như của Thiện Hiện cũng như vậy, nên nói Thiện Hiện sanh ra từ đức Như Lai.

Chơn như của Như Lai không bị chướng ngại, chơn như của tất cả pháp cũng không bị chướng ngại. Hoặc chơn như của Như Lai, hoặc chơn như của tất cả pháp đồng một chơn như, không hai, không khác, không tạo, không tác. Chơn như như vậy luôn là tướng chơn như, không lúc nào là không phải tướng chơn như, nên không hai, không khác. Chơn như của Thiện Hiện cũng như vậy, nên nói Thiện Hiện sanh ra từ đức Như Lai.

Chơn như của Như Lai đối với tất cả pháp không nhớ nghĩ, không phân biệt. Chơn như của Thiện Hiện cũng như vậy, nên nói Thiện Hiện sanh ra từ đức Như Lai.

Chơn như của Như Lai không riêng khác, không thể đắc. Chơn như của Thiện Hiện cũng như vậy, nên nói Thiện Hiện sanh ra từ đức Như Lai.

Chơn như của Như Lai không rời chơn như của tất cả pháp; chơn như của tất cả pháp không rời chơn như của Như Lai. Chơn như như vậy luôn là tướng chơn như, không có lúc nào không có tướng chơn như. Chơn như của Thiện Hiện cũng như vậy, nên nói Thiện Hiện sanh ra từ đức Như Lai.

Mặc dù nói tùy sanh nhưng không có sự tùy sanh, vì chơn như của Thiện Hiện không khác Phật.

Chơn như của Như Lai không có quá khứ, không có tương lai, không có hiện tại. Chơn như của tất cả pháp cũng không có quá khứ, không có tương lai, không có hiện tại. Chơn như của Thiện Hiện cũng như vậy, nên nói Thiện Hiện sanh ra từ đức Như Lai.

Chơn như của Thiện Hiện theo chơn như của Như Lai. Chơn như của Như Lai theo chơn như quá khứ; chơn như của quá khứ theo chơn như của Như Lai. Chơn như của Như Lai theo chơn như vị lai; chơn như của vị lai theo chơn như của Như Lai. Chơn như của Như Lai theo chơn như hiện tại; chơn như của hiện tại theo chơn như của Như Lai. Chơn như của Như Lai theo chơn như ba đời; chơn như của ba đời theo chơn như của Như Lai. Chơn như ba đời, chơn như của Như Lai không hai, không khác. Chơn như của tất cả pháp và chơn như của Thiện Hiện cũng không hai, không khác, nên nói Thiện Hiện sanh ra từ đức Như Lai.

Chơn như của tất cả hạnh Đại Bồ-tát tức là chơn như của quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật. Các Đại Bồ-tát do chơn như nên chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nên gọi là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Đối với chơn như các pháp này, ta

sanh lòng tin hiểu sâu xa nên nói Thiện Hiện được sanh ra từ đức Như Lai.

Đang nói về tướng chơn như này thì nơi tam thiên đại thiên thế giới biến động sáu cách, y như lúc Phật chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề không khác, nên nói Thiện Hiện được sanh ra từ đức Như Lai.

Nhưng Thiên tử nên biết! Thiện Hiện ta không do sắc mà theo Như Lai sanh; không do thọ, tưởng, hành, thức mà theo Như Lai sanh. Không do quả Dự lưu mà theo Như Lai sanh; không do quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán mà theo Như Lai sanh. Không do Độc giác Bồ-đề mà theo Như Lai sanh. Không do quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật mà theo Như Lai sanh. Chỉ do chơn như nên theo Như Lai sanh.

Thiên tử nên biết! Nhưng Thiện Hiện ta không theo sắc sanh; không theo thọ, tưởng, hành, thức sanh. Không theo quả Dự lưu sanh; không theo quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán sanh. Không theo Độc giác Bồ-đề sanh. Không theo quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật sanh. Chỉ theo chơn như sanh, nên Thiện Hiện ta theo Như Lai sanh.

Khi ấy, Xá-lợi Tử bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Chơn như này thật sâu xa màu nhiệm.

Phật dạy:

- Nay Thiện Hiện! Đúng vậy! Đúng vậy! Đúng như lời ông nói. Chơn như này thật sâu xa màu nhiệm.

Đang lúc nói tướng chơn như này có ba trăm Bí-sô đoạn tận các lậu, tâm được giải thoát, đắc quả A-la-hán và có năm trăm Bí-sô xa lìa trần cấu, ở trong các pháp đặc pháp nhãn thanh tịnh; năm ngàn Thiên tử được thành thực nghiệp đời trước, cùng lúc chứng đắc Vô sanh pháp nhãn; sáu mươi Bồ-tát không còn các lậu, tâm được giải thoát.

Phật dạy:

- Nay Xá-lợi Tử! Hiện trong đại chúng này có sáu mươi Bồ-tát đã gần gũi cúng dường năm trăm đức Phật thời quá khứ. Mặc dù họ có tu bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự nhưng không lãnh hội phương tiện thiện xảo Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, sanh tư tưởng khác đi, tu hạnh khác đi nên không vào Chánh tánh ly sanh của Bồ-tát. Do đó trong hiện tại tuy được nghe pháp lớn nhưng nhờ sức nhân đời trước không còn các lậu, tâm được giải thoát.

Thế nên, nay Xá-lợi Tử! Các Đại Bồ-tát tuy có đạo Bồ-tát là không, vô tướng, vô nguyện, nhưng không lãnh hội phương tiện thiện

xảo Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, liền chứng thật tế, rơi vào Thanh văn hay Độc giác địa.

Xá-lợi Tử! Ví như có con chim, thân nó to lớn cả trăm do-tuần, hoặc hai trăm cho đến năm trăm do-tuần, mà lông cánh chim chưa mọc đủ hoặc đã hư rụng. Chim này từ trời Ba mươi ba rơi xuống châu Thiệm-bộ, giữa đường chợt nghĩ: Bây giờ ta trở lại cõi trời Ba mươi ba. Ý ông hiểu sao? Chim này có thể bay về lại cõi trời Ba mươi ba được không?

Xá-lợi Tử bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Không.

Phật dạy:

- Nay xá-lợi Tử! Giữa đường, chim này muốn đến châu Thiệm-bộ mà thân chim không bị tổn hại, không bị khổ. Ý ông hiểu sao? Chim ấy có được toại nguyện không?

Xá-lợi Tử bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Không. Chim ấy khi đến châu Thiệm-bộ thân nó chắc chắn bị tổn hại và khổ đau, hoặc đưa đến chết hay sắp chết. Vì sao? Vì chim này thân to lớn mà bị rơi từ trên cao với lông cánh chưa mọc hay bị hư rụng.

Phật dạy:

- Nay xá-lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Đúng như lời ông nói. Có các thiện nam tử v.v... trụ Bồ-tát thừa cũng như vậy, mặc dù có phát tâm quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, đã trải qua hàng hà sa số kiếp tu bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lực, cũng tu pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyện nhưng không lãnh hội phương tiện thiện xảo Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa mà chứng thật tế, liền rơi xuống Thanh văn hoặc Độc giác địa.

Xá-lợi Tử! Các thiện nam tử trụ Bồ-tát thừa này tuy nhớ giới uẩn, định uẩn, tuệ uẩn, giải thoát uẩn, giải thoát tri kiến uẩn của chư Phật Thế Tôn ba đời nhưng tâm chấp tướng, không thấy, không biết công đức chân thật ngũ uẩn này của chư Phật, chỉ nghe tiếng Không, chấp trước lấy tướng, hồi hướng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề là rơi ngay xuống Thanh văn hoặc Độc giác địa. Vì sao? Xá-lợi Tử! Vì các Bồ-tát ấy không lãnh hội phương tiện thiện xảo Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa nên dù có đem vô số thiện căn đã tu tập hồi hướng đạo quả Bồ-đề vẫn không đủ sức vậy.

Khi ấy, Xá-lợi Tử bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Theo ý con hiểu về nghĩa Phật dạy, các thiện nam tử v.v... trụ Bồ-tát thừa nếu xa lìa phương tiện thiện xảo Bát-nhã

ba-la-mật-đa, thì dầu cho có đầy đủ vô lượng phước đức tư lương mà đối với Bồ-đề sẽ có đắc hoặc không đắc. Thế nên các Đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nhất định không nên xa lìa phương tiện thiện xảo Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Phật dạy:

- Nay Xá-lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Đúng như lời ông nói.

Quyển thứ 548
HẾT